

8 MART DÜNYA KADINLAR GÜNÜ

Dünya Kadınlar Günü tarihçesi incelendiğinde; 8 Mart 1857 tarihinde Amerika Birleşik Devletleri'nde New York dokuma fabrikasında çalışan 40.000 fabrika işçisi ekonomik ve politik haklarını talep etmek için sokaklara dökülmüş, fabrika sahiplerinin polis birimine haber vermesi sonucu fabrika işçilerine ateş açılmış, 1908'de 8 Mart'ın unutulmaz bir mücadelenin tarihi haline geldiği görülmüştür.

Birleşmiş Milletler tarafından 1975 Uluslararası Kadın Yılında; 8 Mart Uluslararası Kadın Günü olarak kutlamaya başlanmıştır. 2014 yılında 58. toplantısı yapılan Kadın Statüsü Komisyonu'nda toplumsal cinsiyet eşitliği ve kadın haklarıyla ilgili kritik konular ele alınmıştır. Bu toplantıda "Kadınlar ve Kızlar için Binyıllık Kalkınma Hedeflerinin Uygulanmasında Karşılaşılan Zorluklar ve Başarılar" üzerine yoğunlaşmıştır. Binyıl Kalkınma Hedefleri, toplumsal cinsiyet eşitliği ve kadınların güçlendirilmesine verilen önem ve kaynakların canlandırılması için önemli bir rol oynamıştır.¹

Kadın hakları, Birleşmiş Milletlerin yaklaşık 70 yıl önce dünyadaki her insan için belirlediği temel insani haklardan farklı bir şey değildir. Bu haklar arasında şiddet, kölelik ve ayrımcılıktan uzakta özgürce yaşamak, eğitilmiş olmak, kendi mülkiyetine sahip olmak, oy kullanmak; adil ve eşit ücret kazanmak bulunmaktadır. Diğer bir deyişle: "Kadın hakları insan haklarıdır". Kadınlar insan haklarının hepsine sahiptir. Ancak neredeyse dünyanın dört her yerindeki kadınlar ve kızlar, genellikle cinsiyetlerinden dolayı dışlanmaktadır. Kadınlar için kazanılan hakların amacı herhangi bir kadına veya kıza fırsat vermekten başka bir şey değildir. Bu sayede ülkelerin ve toplumların çalışma biçimi, yasaları ve politikaları, kalpleri ve zihinleri değişir.

Eğer kadınlar ve kızlar eşit mülkiyet haklarına, cinsel haklara, şiddetten özgürlüğe, eğitime erişim ve anne sağlığı hizmetlerine erişim haklarına kadar tüm haklarına tam ulaşırlarsa gerçek eşitlikten söz edilebilir. Bunun için kadınlar, lider ve barışçı roller üstlenirse, ancak o zaman tüm kadınlar ve kızlar kendi kaderlerini belirleyebilme, karar verme hakkına sahip olacaklardır.²

¹İnternet[<http://www.un.org/en/events/womensday/history.shtml>] erişim tarihi:04.03.2017

²İnternet[https://www.globalfundforwomen.org/womens-human-rights/#.WLx0jG_yiM8] erişim tarihi:04.03.2017

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ HALK SAĞLIĞI ANABİLİM DALI TOPLUM İÇİN BİLGİLENDİRME DİZİSİ-150

Kadın ve kız çocuklarına karşı yapılan ayrımcılığın ortadan kaldırılması temel insan hakkı olmakla birlikte Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri'nden biridir. Kadın ve kız çocuklarının güçlendirilmesi her alanda gelişmeyi hızlandırdığı defalarca kanıtlanmıştır. UNDP (United Nations Development Programme, Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı) 2000 yılından itibaren BM (Birleşmiş Milletler) ortaklarıyla birlikte toplumsal cinsiyet eşitliğini çalışmalarının merkezine almıştır. Günümüzde 15 yıl öncesine göre daha çok kız çocuğu okula gitmektedir ve birçok yerde ilköğretim okullarında cinsiyet eşitliği sağlanmıştır. Kadınlar tarımcılık hariç tutulursa ücretli iş gücünün %41'ni oluşturmaktadır. Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerinden biri kadın ve kız çocuklarına karşı ayrımcılığı her yerde sıfıra indirmektir. Ancak bazı yerlerde işgücünde eşitsizlikler devam etmekte ve kadınlar hala eşit erişime sahip olamamaktadır. Cinsel şiddet ve istismar, ev işlerinde eşitsiz iş bölümü ve kamu görevlerinde ayrımcılık bunlardan bir kaçıdır.

Bu hedeflerin gerçekleşmesinde en önemli paylardan biri kadınların ekonomik kaynaklar üzerinden eşit haklara sahip olmasını sağlamaktır. Ayrıca cinsel sağlık ve üreme sağlığına herkesin erişmesini sağlamak da hayati önem taşımaktadır. Kadın liderlerin teşvik edilmesi toplumsal cinsiyet eşitliğini daha ileriye götürecek politikaların güçlenmesine katkı sağlayacaktır.³

UNESCO (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization, Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü) Genel Direktörü IrinaBokova'nın 8 Mart 2017 Dünya Kadınlar Günü dolayısıyla yayınladığı mesajda da bahsettiği gibi kadın erkek ayrımcılığına karşı durmak ve eşitlik talebinde bulunmak için kadınlara destek verilmeli, eşlik edilmelidir. Tüm kız çocuklarına ve kadınlara verilen imkân, eğitim, araştırma, politika ve kültür alanında kariyerlerinde eşitlik olmalıdır.⁴Birleşmiş Milletler 2017 teması **"Dünya 2030'a kadar gezegende yarı yarıya: Değişen çalışma dünyasında kadınlar!"** olarak belirlenmiştir.⁵

³İnterneth[<http://www.tr.undp.org/content/turkey/tr/home/sustainable-development-goals/goal-5-gender-equality.html>] erişim tarihi:04.03.2017

⁴İnterneth[<http://unesdoc.unesco.org/images/0024/002474/247425e.pdf>] erişim tarihi:04.03.2017

⁵İnterneth[<http://www.unwomen.org/en/news/in-focus/international-womens-day>] erişim tarihi:04.03.2017